THE ETNOGRAPHIC WRITING AND THE DISCURSIVE TECHNIQUES OF THE POSITIVIST PARADIGM

Maria GROSU
"Iuliu Haţieganu" University of Medicine and Pharmacy, Cluj-Napoca

Abstract: This study carries out an analysis, from a reflexive perspective, of the folklore archives established in Romania over the course of the twentieth century,archived documents representing the object of research. This approach interrogates the intended objective characterof the information collected in the field and archived thereafter. The research shows that the archived fieldnotes are subjective constructions, shaped by the epistemological context in which they were drafted. The cultural memory built through the archival project in Romania, in the second half of the twentieth century, was referential, as it attempted a literal representation of the cultural reality. This manner of constructing cultural identity is based on the theoretical premises of the positivist paradigm.

Keywords: folklore archive, archived document, positivist paradigm, discursive techniques, identity.

Studiul propune o analiză a unor documente manuscrise indexate în Arhiva Cercului de Folclor Cluj, de la Facultatea de Litere a Universității „Babeș-Bolyai". Acest demers ilustrează relația dintre scriere și lectură: conținutul notelor de teren și tehnicile discursive utilizate (scrierea) sunt determinate de premisele teoretice și epistemologice din perioada în care se face cercetarea (lectura). Vom analiza comparativ fișe de teren realizate în diferite perioade din a doua jumătate a secolului al XX-lea. Această comparație în plan diacronic evidențiază *simulitudini*: refigurarea realului prin tehnici discursive de obiectivare și *diferențe*: mutații în ceea ce privește procesul de transferare de la oral la scriptural, de la evenimentul observat de cercetător la textul fișei de teren. Mutațiile vizează conținutul notelor de teren și retorica textuală și sunt determinate de schimbarea contextului științific la care se raportează cercetătorii.

Arhiva Cercului de Folclor Cluj a fost înființată în 1958, la Facultatea de Litere a Universității „Babeș-Bolyai" din Cluj. Conține aproximativ 12000 de fișe manuscrise, realizate din 1958 până în 1993, de către studenți și de către profesorii care i-au coordonat pe aceștia în activitatea de cercetare. Fișele de teren sunt realizate conform metodologiei de cercetare din a doua jumătatea a secolului al XX-lea și au fost indexate în cataloagele arhivei, în două fonduri. Fondul A conține fișe realizate de către studenții de la secția cu frecvență și care au fost coordonați, în cercetarea lor, de profesori. Fondul B conține materiale realizate de studenții de la secția fără frecvență, care au făcut cercetări în mod individual, conform instrucțiunilor din cursul litografiat al profesorului Dumitru Pop, titularul cursului de folclor literar. Eleonora Sava face o analiză cantitativă a notelor de teren din Arhivă și ajunge la următoarele rezultate: cercetări intensive s-au desfășurat în județele Satu Mare (3953 fișe, 30,99% din fondul documentar), Sălaj (2062 de manuscrise, 16,17% din totalul arhivat) și Cluj (2002 fișe, 15,70% din materialul arhivistic). Aceste anchete s-au desfășurat pe parcursul a 12 ani și au antrenat peste o sută de cercetători, care au realizat 8017 fișe arhivate, adică

BDD-A22076 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:29 UTC)

62,86% din Arhiva Cercului de Foclor Cluj. Materialele din celelate județe sunt în număr de 4736 de fișe, reprezentând 37,14% din fondul arhivat.[1]

Vom face o comparație între două fișe manuscrise din Arhiva Cercului de Folclor. Fișele au două puncte de convergență: sunt încadrate aceleiași teme, *înmormântarea*, și sunt realizate ca urmare a utilizării aceleiași metode de cercetare, *observația*. Manuscrisele au fost redactate în campanii de cercetare care s-au desfășurat la distanță de aproape două decenii: *1958*, în localitatea Sfăraș, județul Sălaj[2], fișa înregistrată în Arhivă cu cota ACFC 1117 și *1975*, în localitatea Moișeni, județul Satu Mare, fișa cu cota ACFC 7390. Analiza noastră va urmări strategiile discursive de redare a realității. Vom analiza comparativ ipostaza cercetătorului (*cine scrie?*) și conținutul fișei de teren (*ce scrie?*).

Strategiile discursive utilizate în textualizarea fișelor, prin trecerea de la oral la scriptural, corespund etnografiei realiste. Între evenimentul sau conversația la care ia parte cercetătorul, în vederea acumulării datelor de teren, și fișele de teren arhivate, se interpun o serie de traduceri/ transformări/ redimensionări în codul cultural și științific al cercetătorului. Trecerea de la oralitate la scripturalitate, scrierea notelor de teren, este un proces interpretativ care implică: selecția din continuumul evenimențial și conversațional și textualizarea aspectelor selectate, conform codului metodologic și epistemologic al cercetătorului. Așadar, între realitatea evenimențială sau conversațională la care participă cercetătorul și fișa de teren arhivată, se interpune un prim moment major de traducere în codul științific: *scrierea*. Un alt moment de redimensionare este arhivarea. În acest articol, vom avea în prim-plan scrierea.

I. PREMISE TEORETICE

1) Există o strânsă relație între premisele cercetării și rezultatele acesteia.În anii ‘80, în perioada impunerii antropologiei postmoderne, James Clifford[3] argumentează faptul că textele etnografice sunt alegorice: dimensiunea ideologică/ politică este mereu prezentă. Mutația în domeniul antropologiei este argumentată de James Clifford astfel: în secolul al XIX-lea și în secolul al XX-lea, pozitivismul a respins retorica, pentru artificialitatea ei. Renașterea retoricii în domeniul literaturii și al teoriilor culturale (Roland Barthes, Kenneth Burke, Gerard Genette, Michel de Certeau, Hayden White, Paul De Man, Michel Beaujour etc.) generează o critică a principiilor pozitiviste: descrierea culturală nu re-prezintă o cultură, ci este o istorie (încărcată cu judecăți de valoare) despre aceasta[4].

---

[1] „The quantitative analysis of the documents indicates that intensive research was carried out in Satu-Mare County (3,953 field notes, representing 30.99% of the documentary fund), Sălaj County (2,062 manuscripts, the equivalent of 16.17% of the total archived) and Cluj County (2,002 field notes, i.e. 15.70% of the archived data). The fieldwork lasted for a period of 12 years and involved over 100 researchers, with a total of 8,017 archived field notes, i.e. 62.86% of the archival fund.”, Eleonora Sava, *The Cluj Archive of the Folklore Society: Ethnological Practices in Communist Romania*, în Eleonora Sava (coordonator), *The Ethnological Archive. Paradigms and Dialogues*, Morlacchi University Press, Perugia, Italia, 2011, p. 17.

[2] Conform împărțirii administrativ-teritoriale din 1958, localitatea Sfăraș aparținea raionului Huedin, din regiunea Cluj.

[3] James Clifford, *On Ethnographic Allegory*, în James Clifford, George E. Marcus, *Writing Culture. The Poetics and Politics of Ethnography*, A School of American Research, Advanced Seminar, Berkeley Los Angeles, London, University of California Press, 1984, pp. 98-121.

[4] „Positivism, realism, and romanticism—nineteenth-century ingredients of twentieth-century anthropology—all rejected the ‹‹false›› artifice of rhetoric along with allegory's supposed abstractness. Allegory violated the canons both of empirical science and of artistic spontaneity. It was too deductive, too much an open imposition of meaning on sensible evidence. The recent ‹‹revival›› of rhetoric by a diverse group of literary and cultural theorists (Roland Barthes, Kenneth Burke, Gerard Genette, Michel de Certeau, Hayden White, Paul De Man, and Michel Beaujour among others) has thrown serious doubt on the positivist-romantic-realist consensus. In ethnography the current turn to rhetoric coincides with a period of political and epistemological réévaluation in

BDD-A22076 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:29 UTC)

2) Eleonora Sava arată că cercetarea de teren ale cărei fișe de teren sunt indexate în Arhiva Cercului de Folclor Cluj, a parcurs trei etape de cercetare. Acestea sunt în relație cu contextul politic, științific și academic[5]: **Etapa folcloristică (1958 – 1973)**[6] – Perioada e caracterizată de ruptura cu practica și bibliografia intrebelică. Pentru cercetătorii acestei perioade, munca de teren înseamnă culegere de texte folclorice, în afara contextelor de manifestare/ performare; **De la culegerea folclorului, la cercetarea culturii tradiționale (1973 – 1992)**[7] –În munca de teren, cercetătorii se interesează nu doar de texte, ci și de contextele performării lor. Folclorul devine fapt cultural sau element de comunicare socială.; **Etapa etnologică (după 1992)**[8] – Interesul cercetătorilor nu este îndreptat spre literatura populară, ci spre viața particulară a indivizilor ce compun colectivitatea și spre istoriile acestora. Se propune o etnologie a cotidianului, a faptului divers și efemer. Cercetătorii utilizează interviul non-directiv și povestirea vieții ca metode de cercetare; astfel, în prim-plan sunt puse elemente individuale și nu colective, experiența personală și nu cea reglementată de colectivitate, memoria afectivă și subiectivitatea.

Cum se reflectă, în textul etnografic, unghiul teoretic, paradigma epistemologică în care se înscriu cercetătorii români din a doua jumătate a secolului al XX-lea? Cum se schimbă scriitura etnografică, prin conținut și retorica folosită de cercetători, în trecerea de la o etapă de cercetare la alta?

2) ANALIZĂ COMPARATIVĂ ÎN PLAN DIACRONIC

Cine scrie? Instanța discursivă

1. O primă diferență între fișele din anii ‘50 și cele din anii‘70 poate fi identificată la nivel paratextual, respectiv la nivelul metalimbajului care însoțește conținutul fișei de teren. Dacă în fișele redactate în anii ‘50, metalimbajul aproape că lipsește, în anii ‘70 studenții operează cu conceptele metodologice (*chestionar, observație* etc.). Studenții din ‘70 au un cadru conceptual mai bine articulat sau cel puțin unul pe care îl utilizează cu mai mare siguranță și adecvare. Astfel, e evidentă o profesionalizare a cercetărilor realizate de studenți.

ACFC 1117 – 1958	**ACFC 7390 – 1975**
Obicei la mort (**din cele văzute** la moartea Năchitoaiei, 86 ani)	Înmormântare. Ioan Moiș, 20 de ani. **Fișă de observaţii**

2. O caracteristică a fișelor de observație redactate în prima perioadă de culegere este faptul că, în discursul acestora, putem identifica o unică voce, cea a cercetătorului. Acesta nu își diferențiază vocea de a celorlalți, notează credințele/ informațiile oferite de interlocutori, ca și cum ar fi propriul discurs, chiar dacă adoptă, în limbaj, termeni locali utilizați de interlocutori. Textul fișei indică faptul că nu interlocutorul vorbește, ci cercetătorul, în numele

which the constructed, imposed nature of representational authority has become unusually visible and contested. Allegory prompts us to say of any cultural description not ‹‹this represents, or symbolizes, that›› but rather, ‹‹this is a (morally charged) *story* about that.››”, *Ibidem*, p. 100.

[5] Eleonora Sava, *Patrimoine culturel local: Les archives du Cercle de Folklore de l'Université Babeș-Bolyai*, în x x x, *Antropologie și studii culturale. Perspective actuale*, Editori: Alina Branda, Ion Cuceu, Cosmina Timoce-Mocanu, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2012.

[6] *Ibidem*, pp. 22-25.

[7] *Ibidem*, pp. 25-28.

[8] *Ibidem*, pp. 28-31.

BDD-A22076 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:29 UTC)

celui dintâi. Ignorarea polifoniei poate fi o strategie de obiectivare a discursului, de creare a iluziei că fișele conțin *realități*. Premisa teoretică a *demersului* este că fișa de teren ilustează o *realitate* pe care cercetătorul o găsește într-un *spațiu* determinat, că realitatea preexistă textului scris după norme științifice. Strategia de obiectivare presupune neglijarea vocii interlocutorului și înlocuirea ei cu cea a cercetătorului, care adoptă o voce apropiată de cea a insiderului, prin utilizarea termenilor locali: *norocu, mortu, oluri, vase pomanace,* uneori chiar reproducând o explicație a acestuia: „Ca să nu ducă mortu norocu de la casă". De asemenea, această substituție accentuează anonimatul interlocutorului, conținutul fișei fiind asociat mai degrabă unui cadru spațio-temporal, decât unei persoane individuale. În schimb, majoritatea fișelor de observație din etapa de trecere de la etapa folcloristică la etapa etnologică, fac diferența între vocea cercetătorului și cea a interlocutorului.

ACFC 1117 – 1958

„Înainte de a o băga în sicriu, o măsoară cu o aţă şi aţa o pune în grindă, **ca să nu ducă mortu norocu de la casă**. […] **Mortu nu miroasă dacă-i pui un pic de cârpă cu pălincă pe la gurăşi nas, să nu se răsufle.**"

ACFC 7390 – 1975

O femeie, care a venit să vadă mortul, se uită cum fac druştele steagul şi zice:
Aiesta steag nu-i frumos/ Că îi tare lăcrămos.
Apoi se întoarce în casă. […]
După ce termină steagul, mama mortului **„îi cinsteşte"** pe cei care l-au făcut. […]
Rudele mai apropiate (cei ai casei) rămân înăuntru şi dau cu spatele de uşă **(„ca să nu le fie frică").**

3. O altă diferență se referă la autodefinirea cercetătorului. În fișa ACFC 1117, cercetătorul nu precizează momentul în care face observația. Prezintă, într-o singură fișă, datată 31.XI.1958, aspecte corespunzătoare unor zile diferite: pregătirea trupului decedatei și punerea lui în sicriu, pomana, curățarea casei, după înmormântare, prin zugrăvire, vinderea lucrurilor decedatei etc. Astfel, fișa este o reconstiuire a scenariului, din date observate și din date oferite de interlocutori. Textul fișei nu precizează la care dintre etapele înmormântării a asistat cercetătorul și care sunt reconstituiri din discursul interlocutorilor. Cercetătorul nu se autodefinește, prin determinări temporale, nu precizează momentul în care face observația.

În schimb, în următoarea etapă de cercetare, care face tranziția spre etnologia modernă, cercetătorul notează cu precizie ora și minutul la care începe fiecare moment ritual din cadrul înmormântării. În etapa anterioară, discursul cercetătorului nu conține indici spațiali referitori la locul unde se află cel care observă, locul unde are loc evenimentul, ci doar referiri la plasarea spațială a obiectelor considerate semnificative pentru universul folcloric descris: *în sicriu, de o parte a sicriului, deasupra sicriului, pe perete.* Lipsa determinării spațio-temporale induce ideea că fișa prezintă o realitate culturală general valabilă. Unele (puține) dintre materialele din anii '70 conțin și anumite forme de subiectivitate, de interiorizare și interpretare a datelor. Sunt prezente remarci care pun în evidență interiorizarea experienței și discursivizarea în relație cu un pre-text dat de experiența culturală individuală, mirarea autorului față de niște comportamente contrare celor din orizontul lui de așteptare, caracterul interpretativ al descrierii: *Durerea pierderii fratelui face ca plânsul înăbușit al bărbaților să devină bocet. E ceva rar întâlnit* (ACFC 7390).

ACFC 1117 – 1958 **ACFC 7390 – 1975**

BDD-A22076 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:29 UTC)

Înainte de a o băga în sicriu, o măsoară cu o aţă, aţa o pune în grindă, ca să nu ducă mortu norocu de la casă. Se pune în copârşeu o creangă, un piaptăn, un colac, şi un bănuţ. I se scoate şorţul moartei **de o parte a sicriului** şi rochia de cealaltă parte**. În sicriu** îi pune doctoriile, reţetele, bunurile şi tot ce a avut. I se puneo maramă neagră pe faţă, apoi un linţoi şi se punecapacul. **Deasupra se pune** o acoperitoare şi o farfurie cu o lumânare pe care

6 iulie 1975 […]
7 iulie 1975 […]
Ora 12.10: trag clopotele; se boceşte.
Ora 19.45: trag clopotele; se boceşte. […]
Durerea pierderii fratelui face ca plânsul înăbuşit al bărbaţilor să devină bocet. **E ceva rar întâlnit**. […]
Când se termină prohodul, trag clopotele şi femeile **(chiar şi bărbaţii) bocesc!**
8 iulie 1975 […]
Ora 21.30: parastaş la casa mortului: popa, diecii. Două sfeşnice puse: unul la cap, altul la picioare. Rămân în casă. În plus, la prohod, se mai aduc două. Două farfurii care sunt mai apropiate de colţ sunt întoarse. Steagul e pus pe pat în aceeaşi cameră cu mortul. La sfârşit se dă pausul = un

***Ce scrie?* Conţinutul fişelor arhivate**

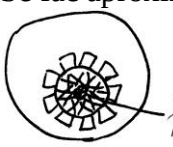
1. Atât fişele din anii ‘50, cât şi cele din anii ‘70, conţin elemente care intră în grila de căutare propusă de cadrul teoretic, respectiv ceea ce este simbolic, iterativ şi semnificativ pentru cultura unui spaţiu. Cercetătorul selectează doar amănunte referitoare la gesturi/obiecte simbolice, notează doar ceea ce este diferit faţă de comportamentul cotidian.

ACFC 1117 – 1958

Se pune în copârşeu **o creangă, un piaptăn, un colac şi un bănuţ.** I se scoate şorţul moartei de o parte a sicriului şi rochia de cealaltă parte. În sicriu îi pune şi **doctoriile, reţetele, bunurile** şi tot ce-a avut. I se pune **o maramă** pe faţă, apoi un linţoliu şi se pune capacul.

ACFC 7390 – 1975

Încep pregătirile la casa mortului. Se pregătesc **cocuţi** de către văduve. Se pregătesc şi colaci. **Struţii de pe colaci** îi pot face şi rude (femei), chiar dacă nu sunt văduve.
Se fac aproximativ 32 de colaci.

Colacii se ung cu ulei pe deasupra.

În fişele din anii ‘70, studenţii insistă şi pe amănunte care particularizează şi dau autenticitate evenimentelor prezentate. Remarcăm dezideratul înţelegerii relaţiei dintre aspectele observate.

Pleacă o femeie cu o fetiţă. **Unul din cei care lucrează la sicriu cheamă fetiţa „haị, bagă-te aici-ni” (în sicriu)**. Lucrează cu rindea, secure, firez lat (spată), cleşte, sfredel. Sicriul se poate face din orice fel de lemn.
Oamenii povestesc despre locurile în care au umblat şi spun că n-ar sta în casele pe coastă cum sunt la Rogna Veche – Orăştie, în Carpaţi, unde este loc drept numa cât îi casa.
La ora 12.23 vin două neveste cu plăcintă. O aşază pe un scaun jos, peste care s-a pus un ziar. Ad lincă. Îndeamnă pe toţi, zicând că fe a. (ACFC 11165).

BDD-A22076 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:29 UTC)

2. Atât în fișele din 1958, cât și în cele din 1975, accentul este pus pe acțiune și pe obiectele cu valoare simbolică, iar actanții sunt într-un con de umbră. Important pentru cercetători este *ce se face,* nu *cine, când* și *cum*. Persoanele sunt numite doar după statutul de gen: „bărbații, femeile". Oamenii sunt văzuți ca instanțe generice care acționează în virtutea unor legi, ale căror acțiuni sunt generate de o realitate culturală invariabilă și care îi precedă. Cercetătorul nu insistă pe elemente particulare, ci pe cele considerate reprezentative, caracteristice înmormântării.

În anii '70, sunt mai frecvente particularizările privitoare la actanți, cercetătorul este mai atent la definirea celui care face o anumită acțiune. Criteriile de identificare a acestuia vizează, pe lângă gen, și relația cu decedatul și categoria de vârstă. Notațiile corespund unei priviri care se apropie mai mult de situația concretă observată, unei priviri care caută relațiile dintre elementele observate, care încearcă să înțeleagă semnificația acestora.

ACFC 1117 – 1958

La masă sunt invitați numai **bărbați**, **femeile** nu. La **copii** se împart colăcei. **Femeile** servesc la masă, dar numai cele care sunt **rude cu moarta**.

ACFC 7390 – 1975

Ora 7.00 vin **fetele** să facă steagul – acum îi fac struț cu flori și verdeață. **Fetele** vin împreună cu **stegarul** care e verișor primar cu mortul. Mai e un **stegar** care-l schimbă când obosește. La împodobirea steagului, vine și **cel de-al doilea stegar,** care e și el **neam cu mortul.**

ACFC 7390 – 1975
Mama mortuluiși **mătuși** de-ale lui repartizează prapoarii în timp ce **preotul** și **diecii** cântă, iar **lumea** e îngenuncheată. […]
Convoiul: **ceteraș, stegar; părinți, frați** (în imediata apropiere a sicriului); **rudenii, săteni**. […]
La marginea gropii, acompaniată de vioară, **ofată**țîpurește. […]
După ce s-a încheiat ceremonia înmormântării, **rudele apropiate (părinții, frații)** invită la masă pe toată lumea. […]

CONCLUZII

Demersul comparativ relevă, pe de o parte, un punct major de convergență între cele două etape de cercetare: *obiectivitatea* este un deziderat al cercetătorilor din ambele perioade de cercetare, iar pe de altă parte, un punct de divergență: activitatea cercetătorului din anii '50 este mai mult una de *recunoaștere*, în timp ce în etapa următoare, cercetarea presupune *descoperire* și *înțelegere a* sensurilor. Analiza manuscriselor din arhivă ilustrează deosebirile metodologice dintre fișele de teren din anii '50 și cele din anii '70: grade diferite de autoritate a etnografului. În etapa folcloristică, cercetătorii *selectează și compară date similare, într-un sistem sintagmatic*: tipologiile și corpusurile folclorice sunt constituite prin cumularea textelor/ obiceiurilor/ secvențelor rituale dintr-o categorie foclorică. Principiul de lucru este compararea elementelor similare. În consecință, datele de teren au caracter generic. Mai târziu, cercetătorii își asumă un rol în plus: asociază datele diferite, în vederea stabilirii relației dintre ele, *într-un sistem paradigmatic*. Finalitatea cercetărilor este înțelegerea întregului sistem socio-cultural; tocmai de aceea, datele cu caracter particular intră de acum în aria de interes a cercetătorilor.

BDD-A22076 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:29 UTC)

Așadar, fișele nu conțin *date obiective*, așa cum s-a considerat mult timp. Miza acestei analize este aceea de a arăta că manuscrisele din arhivele de folclor sunt produse ale contextului epistemologic în care au fost realizate. În secolul al XX-lea, contextul științific este dominat de paradigma pozitivistă. Metodologia de cercetare, respectiv de scriere a notelor de teren din această perioadă este în directă relație cu finalitățile disciplinei, așa cum au fost definite în perioada constituirii fondurilor documentare. Scrierea fișei de teren și arhivarea ei reprezintă etape majore prin care se realizează o traducere în codul științific al perioadei în care se face cercetarea. Scrierea etnografică este o formă de redimensionare subiectivă, chiar dacă miza explicită a cercetării este aceea de a reda obiectiv realitatea observată. Inevitabil, textul oferă o imagine a contextului, vocea autorului și proveniența lui epistemologică sunt imposibil de ignorat.

În România secolului al XX-lea, la fel ca în întreaga Europă a primei jumătăți de secol, preocuparea majoră pentru realizarea fondurilor arhivistice este declarată explicit în termeni de *salvare a patrimoniului național* și de *definire a identității naționale*, prin tipologiile și atlasele folclorice ce se vor realiza pe baza acestor documente arhivate[9]. Fiind o construcție generată de premisele paradigmei pozitiviste, discursul științific care normează metodologia de lucru pentru arhivele de folclor este similar cu cel din științele exacte. Memoria culturală construită de sistemul arhivistic din România, în a doua jumătatea a secolului al XX-lea, este referențială, încercând o reprezentare literală a realității culturale. Acest mod de construire a identității culturale vine în directă relație cu paradigma etnologiilor naționale. Proiectul arhivelor de folclor constituie un macro-sistem, care cuprinde etapele: cercetare, arhivare și analiză a fișelor, în vederea cartografierii datelor și a realizării tipologiilor. Eforturile realizate în aceste trei etape, de către mai multe generații de cercetători, converg spre crearea unei imagini *dorit* reprezentative și obiectivea culturii tradiționale naționale.

BIBLIOGRAFIE

ATKINSON, Paul, *The Ethnographic Imagination*. *Textual constructions of reality* [Imaginația etnografică. Construcții textuale ale realității], London – New York, Routledge, 1994.

ATKINSON, Paul, *Understanding Ethnographic Texts* [Înțelegerea textului etnografic], Newbury Park, London – New Dehli, Sage Publications, 1992.

CLIFFORD, James, *On Ethnographic Allegory*, în James Clifford, George E. Marcus, *Writing Culture*. *The Poetics and Politics of Ethnography*, A School of American Research, Advanced Seminar, Berkeley Los Angeles, London, University of California Press, 1984, pp. 98-121.

CUCEU Ion, CUCEU Maria (ed.), *Arhiva de Folclor a Academiei Române*. *Studii, memorii ale întemeierii, rapoarte de activitate, chestionare 1930-1948*, Editura Fundației pentru Studii Europene, Cluj-Napoca, 2003.

HAMMERSLEY, Martyn, ATKINSON, Paul, *Ethnography*. *Principles in practice* [Etnografia. Principii în practică], Third edition, London and New York, Routledge, 2007.

LAPLANTINE, François, *Descrierea etnografică*, Iași, Polirom, 2000.

LUCAS-LECLIN, Émilie, *Comparatisme et pluralisme épistémologique: pour une approche anthropologique de l'écriture à la première personne* [Comparatism și pluralism: pentru o apropiere a antropologiei de scrierea la persoana I], „Trans" [En ligne], 1 | 2005,

[9] Ion Mușlea, "Învățătorii și folclorul", "Memoriu adresat Academiei Române (1929)", in *Arhiva de Folclor a Academiei Române*. *Studii, memorii ale întemeierii, rapoarte de activitate, chestionare 1930-1948*, ed. Ion Cuceu, Maria Cuceu, Editura Fundației pentru Studii Europene, Cluj, 2003.

BDD-A22076 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:29 UTC)

postat on-line în 27 decembrie 2005, consultat în 06 februarie 2013, articol disponibil pe interenet: http://trans.revues.org/116.

SAVA, Eleonora, *Patrimoine culturel local: Les archives du Cercle de Folklore de l'Université Babeș-Bolyai* [Patrimoniul cultural local: Arhiva Cercului de Folclor a Universității Babeș-Bolyai], în x x x, *Antropologie și studii culturale. Perspective actuale*, Editori: Alina Branda, Ion Cuceu, Cosmina Timoce-Mocanu, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2012.

SAVA, Eleonora, *The Cluj Archive of the Folklore Society: Ethnological Practices in Communist Romania*, în Eleonora Sava (coordonator), *The Ethnological Archive. Paradigms and Dialogues*, Perugia, Italia, Morlacchi University Press, 2011.

BDD-A22076 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:29 UTC)